

מדינת ישראל

משרד החינוך

ראמ"ה

הרשות הארצית
למדידה והערכה בחינוך

המזכירות הפדגוגית

עברית

לכיתה ה

שם התלמיד/ה: _____

פרק ראשון: טקסט מידע – "הדף היומי"

קראו את הטקסט הדף היומי בעמוד 1 בחוברת הטקסטים, וענו על שאלות 1-14.

שאלה 1

מה הייתה תגובתם של גדולי ישראל על רעיון "הדף היומי" של רבי מאיר שפירא?

.....

שאלה 2

בשורה 2 כתוב: "הוא הגה יומם ולילה בהרמת כבוד התורה..."

מה פירוש הביטוי הרמת כבוד התורה בקטע?

1 הגבהה של ספר התורה2 נתינת תרומה למוסדות תורה3 הגדלת היוקרה של התורה4 חשיבה על הקריאה בתורה

.....

שאלה 3

מדוע שיטת הלימוד המתוארת בקטע נקראת בשם "הדף היומי"?

שאלה 4

בשורה 9 כתוב: "...ומאז הוא נמשך בלי הפסקה..."
למה הכוונה במילה הוא?

שאלה 5

מהו הנושא המרכזי בפסקה השנייה (שורות 10–21)?

- 1 קורות חייו של ר' מאיר שפירא
- 2 הסבר על שיטת "הדף היומי"
- 3 מספר הדפים בש"ס
- 4 החשיבות של "הדף היומי"

שאלה 6

בשורה 22 כתוב: "שוֹנֶה הלכות בכל יום".
מה פירוש המילה שוֹנֶה בביטוי זה?

- 1 חוזר ומשנן.
- 2 לא דומה.
- 3 גורם לשינוי.
- 4 מלמד בעל-פה.

שאלה 7

לפניכם ציטוט מתוך דבריו של רבי מאיר שפירא.

"נוסע לו יהודי באנייה שבועיים מארץ ישראל לארצות-הברית. כל יום פותח את הגמרא ולומד את "הדף היומי". בבואו לארצות-הברית הוא פורש לבית המדרש ומוצא עוד יהודים עוסקים באותו דף שבו הגה היום, מצטרף הוא ללומדים בחדווה, מתפלפל עמהם והם משיבים לו..."

רבי מאיר שפירא

איזה יתרון של "הדף היומי" מדגים מקרה זה?

- 1 האפשרות ללמוד תורה בכל יום.
- 2 האפשרות לסיים את כל הש"ס.
- 3 האפשרות ליצור קשר בקלות עם יהודים זרים.
- 4 האפשרות ללמד אחרים תורה ולהתפלפל עמהם.

שאלה 8

בשורה 24 כתוב: "... משום שאלה יתקדמו בינתיים בלימוד המסכת".

למי הכוונה במילה אלה?

שאלה 9

בשורה 35 כתוב: "כך זיכה רבי מאיר שפירא את כלל ישראל במצוות לימוד התורה בכל יום".

למה הכוונה במשפט זה?

- 1 בזכות רבי מאיר שפירא התחילו לקיים מצוות.
- 2 בזכות רבי מאיר שפירא התחילו ילדים ללמוד תורה.
- 3 בזכות רבי מאיר שפירא הקימו תלמודי תורה ושיבות.
- 4 בזכות רבי מאיר שפירא אנשים רבים לומדים תורה בקביעות.

שאלה 10

לאיזו שאלה מבין השאלות הבאות יש תשובה בקטע?

- 1 לאן צריך להתקשר כדי להאזין לשיעור של "הדף היומי"?
- 2 באיזו שנה התחיל לימוד "הדף היומי" בפעם הראשונה?
- 3 באיזו שעה ביום מתקיים לימוד ה"דף היומי"?
- 4 באיזו שנה נפטר רבי מאיר שפירא?

שאלה 11

סמנו ליד כל משפט נכון או לא נכון לפי הקטע.

1. בכל מקום בעולם לומדים דף שונה באותו היום. ¹ נכון ² לא נכון
2. כדי לסיים את הש"ס בשיטת "הדף היומי" יש ¹ נכון ² לא נכון ללמוד כשבע שנים וחצי.
3. "הדף היומי" הוא פירוש לפרשת השבוע. ¹ נכון ² לא נכון
4. האדמו"ר מגור הציע לראשונה את רעיון "הדף היומי". ¹ נכון ² לא נכון

שאלה 12

מהו תפקידה של הערת השוליים בתחתית עמוד 1?

- ¹ להשוות בין מושג המוזכר בקטע הדף היומי למושג אחר.
- ² להדגיש את החשיבות של מושג המוזכר בקטע הדף היומי.
- ³ להדגים מושג המוזכר בקטע הדף היומי.
- ⁴ להסביר מושג המוזכר בקטע הדף היומי.

שאלה 13

כל אחד מן הסעיפים שלפניכם כולל שני משפטים.
 במשפט הראשון מודגש **פועל**.
 השלימו את המשפט השני בעזרת פועל **מאותו שורש**.

דוגמה: אפשר **להאזין** לשיעור מוקלט בכל שעה.
 רבים מאזינים לשיעורים מוקלטים של "הדף היומי".

1. ב"כנסייה הגדולה" הראשונה הוחלט **לקבל** את רעיון "הדף היומי".
 רבים _____ על עצמם ללמוד את "הדף היומי".
2. היום בשיעור **לומדים** את דף י"ח במסכת ברכות.
 מחר הם _____ את הדף הבא במסכת.
3. הדף היומי **מסומן** בלוחות שנה רבים.
 גם את פרשת השבוע נוהגים _____ בלוחות השנה.

שאלה 14

הפכו את המילים שבטבלה מיחיד לרבים או מרבים ליחיד.

יחיד	רבים
מפורסמים	מפורסמים
1. רַעַ	
2. הלכה	
3.	לוחות שנה
4.	בתי מדרש
5. מסכת	

דוגמה:

המשיכו למטלת הכתיבה (שאלה 15) בעמוד הבא

פרק שני: הבעה בכתב

15. קראו את הקטע שלפניכם.

תלמידי כיתה ה' בבית הספר "אורות" החליטו להוציא לאור עיתון לקראת סוף השנה. הם מתלבטים אם לפרסם בעיתון כתבות של כל התלמידים בבית הספר או רק כתבות שכתבו תלמידים המצטיינים בכתבה.

כתבו **מכתב** לתלמידי כיתה ה' בבית הספר "אורות". במכתבכם **צינו** את דעתכם בנושא **ושכנעו** אותם בעזרת **נימוקים** לקבל את דעתכם.

כתבו 5–7 שורות.

בכתיבתכם הקפידו על הניסוח, על סימני הפיסוק, על כתיב נכון ועל כתב־יד ברור.

קראו שנית את מה שכתבתם ותקנו לפי הצורך.

פרק שלישי: סיפור — "העץ כעד צדק"

קראו את הסיפור העץ כעד צדק בעמוד 3 בחוברת הטקסטים, וענו על שאלות 16-25.

שאלה 16

בשורות 2–3 כתוב: "יום אחד הגיעו אליו שני יהודים... וביקשו ממנו לישב מריבה שפרצה ביניהם".

מה התבקש הרב לעשות לפי המשפט הזה?

- 1 לפתור את הסכסוך שפרץ ביניהם.
- 2 לשבת ולשוחח עמם על הריב ביניהם.
- 3 לבוא ליישוב הסמוך אליהם.
- 4 לקבוע את שוים של מטבעות הזהב.

שאלה 17

מה קרה כאשר הסוחר שב ממסעו, לפי השורות 5–9?

- 1 האופה כעס כאשר הסוחר שאל אותו היכן הכסף.
- 2 האופה לא הודה שקיבל את הכסף.
- 3 האופה שתק כאשר הסוחר שאל אותו היכן הכסף.
- 4 האופה ביקש לקבל בחזרה את הכסף.

שאלה 18

איזו דמות בסיפור מתאימה לכל משפט?

- א. מי שדרש את כספו חזרה הוא _____ .
- ב. מי שהציע שהעץ יהיה עד הוא _____ .
- ג. מי שביקשו ממנו לשמור על הכסף הוא _____ .

שאלה 19

הרב שאל את האופה אם לדעתו הסוחר כבר הגיע אל עץ האלון.
מה באמת רצה הרב לדעת?

- 1 היכן באמת נמצא העץ.
- 2 אם הסוחר מכיר את המקום.
- 3 כמה זמן דרוש כדי להגיע לעץ.
- 4 אם האופה דובר אמת.

שאלה 20

בשורות 7–8 כתוב: "הפקדתי את כספי בידי האופה הזו..."
מה פירוש המילה הפקדתי במשפט הזה?

- 1 ציוויתי.
- 2 ביקשתי.
- 3 מסרתי לשמירה.
- 4 ספרתי במדויק.

שאלה 21

בשורה 21 כתוב: "... ויצא לדרכו בלי להרהר בדברים..."
כדי להבין את המילה לְדַרְכוֹ אפשר להיעזר במילון.
איזו מילה יש לחפש במילון?

- 1 לְדַרְכוֹ
- 2 דָרַךְ
- 3 לְדָרַךְ
- 4 דָרְכוֹ

שאלה 22

כתבו כל אחת מן המילים בשתי מילים.

דוגמה:
<u> </u> – כספו <i>הכסף</i> <i>life</i>

1. מקוֹמְנוּ _____

2. מְסַעוֹתָיו _____

3. מְטַבְּעוֹתֵינוּ _____

שאלה 23

בשורה 29 כתוב על רבי חיים: "כשראה את הבעת הפליאה על פני האופה..."
מדוע הייתה הבעת פליאה על פני האופה?

- 1 כי הוא לא שמע מה מלמל הרב.
- 2 כי הוא לא זכר היכן עומד העץ.
- 3 כי הוא לא חשב שהסוחר הגיע אל העץ.
- 4 כי הוא לא הבין איך הרב יודע את האמת.

שאלה 24

בשורה 17 כתוב: "כמובן!" השיב הסוחר, "היה זה מתחת לעץ האלון הגדול". השימוש בסימן קריאה (!) אחרי המילה כמובן מלמד כי הסוחר:

- 1 התנגד לדעת הרב.
- 2 דרש תשובה מן הרב.
- 3 היה בטוח בתשובתו לרב.
- 4 ביקש להבין את שאלת הרב.

שאלה 25

מדוע, לדעתכם, חשוב שילדים יקראו סיפורים מן הסוג של הסיפור "העץ כָּעֵד צֶדֶק"? כתבו 3–5 שורות.

פרק רביעי: טקסט שימושי - "מד-גשם ביתי"

קראו את הטקסט **מד-גשם ביתי** בעמוד 5 בחוברת הטקסטים, וענו על שאלות 26-33.

שאלה 26

רשימת הציוד הדרוש להכנת מד-גשם ביתי כוללת כמה חפצים.

א. לשם מה זקוקים לכל אחד מהחפצים האלה בזמן ההכנה של מד-גשם ביתי? השלימו כל משפט לפי הקטע שקראתם:

1. מספריים דרושים כדי _____.

2. נייר דבק דרוש כדי _____.

3. סרגל דרוש כדי _____.

ב. מדוע, לדעתכם, חשוב שבקבוק הפלסטיק יהיה שקוף?

שאלה 27

בתיאור אופן ההכנה של מד-הגשם (סעיף 3) כתוב: "מסמנים קווים לרוחב המִקְל בעזרת סרגל ובעזרת עט עמיד במים".

מה פירוש **עמיד במים** במשפט הזה?

1 צובע את המים.

2 צף על-פני המים.

3 לא שוקע במים.

4 לא נמחק במים.

שאלה 28

לפניכם טבלה שהכין תלמיד שהשתתף בפעילות.

טבלה לרישום גובה מי הגשם	
היום	גובה המים במד-הגשם (בס"מ)
יום ראשון	2
יום שני	6
יום שלישי	4
יום רביעי	0
יום חמישי	1
סך-הכול	13

ציינו ליד כל אחת מן השאלות אם אפשר לענות עליה בעזרת הטבלה או שאי-אפשר לענות עליה בעזרתה.

1. מדוע ביום רביעי לא ירד גשם ₁ אפשר לענות ₂ אי-אפשר לענות כלל?
2. האם חמשת הימים האלה היו הגשומים ביותר בשנה? ₁ אפשר לענות ₂ אי-אפשר לענות
3. באיזה יום כמות מי הגשם הייתה הקטנה ביותר? ₁ אפשר לענות ₂ אי-אפשר לענות
4. האם אחרי חמשת הימים שבהם נערכו המדידות ירד גשם? ₁ אפשר לענות ₂ אי-אפשר לענות
5. האם בכל אחד מהימים ירדה כמות שווה של גשם? ₁ אפשר לענות ₂ אי-אפשר לענות

שאלה 29

השם **מד-גשם** נוצר משתי מילים.

א. איזו מבין המילים הבאות נוצרה בדרך דומה?

- מדרים 1
- מדחום 2
- מדפסת 3
- מדרון 4

ב. לפניכם חמש מילים. העתיקו מהן **שתיים** שנוצרו גם הן בדרך זו.

מדרגה	אינסוף	מתרגש	כדורסל	תחזית
-------	--------	-------	--------	-------

שאלה 30

בקטע כתוב: "גם אתם, ילדי הכיתה, יכולים לבנות מד-גשם ביתי..."
האם אתם מסכימים עם הכותב? נמקו את תשובתכם.

שאלה 31

בקטע משולבים שלושה איורים.

מה תפקידם?

1 לשכנע את התלמידים שכדאי למדוד את כמות הגשם.

2 להציג שיטות אחרות למדידת כמות הגשם.

3 להמחיש את התהליך של בניית מד-גשם.

4 לקשט את הקטע כך שייראה יפה.

שאלה 32

האם כל אחד מן המשפטים הבאים כתוב כהוראה?

סמנו ליד כל משפט **כן** או **לא**.

1. עליכם למדוד בכל יום את גובה מי הגשם שנאספו במכל. ₁ כן ₂ לא

2. אתמול ביצענו את הפעילות ורשמנו את המספרים בטבלה. ₁ כן ₂ לא

3. יש להעמיד את מד-הגשם כך שלא יתהפך. ₁ כן ₂ לא

4. האם כל אחד יכול לבנות מד-גשם? ₁ כן ₂ לא

5. הכניסו את המשפך לתוך המכל. ₁ כן ₂ לא

6. מומלץ להקפיד על כך שמד-הגשם יהיה מדויק. ₁ כן ₂ לא

שאלה 33

בכל שורה בטבלה, כתבו מילה שמשמעותה הפוכה מזו של המילה המודגשת.

המשמעות ההפוכה	צירופי המילים
כמות <u>קטנה</u>	כמות גדולה
בקבוק _____	1. בקבוק אטום
פֶּתַח _____	2. פֶּתַח רחב
חֵלֶק _____	3. חֵלֶק עליון

דוגמה: